

Luovutetun alueen hautausmaakierros/Marja Lyhty 2020

Pietarin pääkonsulaatissa työskentelevä taloudenhoitaja (ylikersantti) Marja Lyhty kiersi loka- marraskuussa omasta aloitteestaan ja omalla ajallaan 27 luovutetun alueen hautausmaata ja Tuuloksen kenttähautausmaan, siivosi niitä, asetti pienet seppeleet ja sytytti kynttilät.

Oheisena on Marjan havaintoja eri kohteilta sekä kuvia, jotka ystävällisesti ovat vapaasti käytettävissä, kun mainitaan kuvaaja (Marja Lyhty).

Suuret kiitokset Marjalle!

25.11.2020

Pertti Suominen
Puheenjohtaja, Sotavainajien muiston vaalimisyhdistys

Viipuri

Maaseurakunnan hautausmaa

Meren puoleisten nimikivien takana oli nuotiopaikka, joka oli kasattu tiilistä ja kivistä ja siinä oli jopa metallinen grilliritilä. Purin nuotiopaikan ja pakkasin kivet ja tiilet roskeen, niin niitä ei voida ensi kesänä käyttää. Alue on suojainen eli sinne ei näe teiltä kesäaikaan, kun puissa ja pensaissa on lehdet ja siksi sieltä kesällä saa melkein joka kerta kerättyä kassillisen pulloja ja tölkkejä.

Kivet olivat kunnossa samoin alue muutenkin.

<https://photos.app.goo.gl/Zj2RiKsgb8TmXxbM6>

Viipurin kenttähautausmaa

Muistomerkki ja alue muutoinkin olivat kunnossa. Siivouksen jälkeen laitoin täälläkin muistomerkillä havuseppeleen ja kynttilän mutta kuvaa en saanut, kun puhelimesta oli loppunut akku ja kameraa ei ollut mukana. Kuvat otettiin toisella kerralla.

<https://photos.app.goo.gl/s71yJ12BtoCiNsGu7>

Uuden tuomiokirkon sankarihautausmaa

Kivi oli kunnossa, samoin alueella kaikki muu, paitsi muistokiven edessä, maassa olevasta luonnon kivistä tehdystä kiveyksestä on muutamat kivet hävinneet. Kiveys oli kunnossa pari vuotta sitten otetussa kuvassa.

Haravoin todella ison alueen nurmikkoa ja koko hiekkakentän muistomerkin edestä.

<https://photos.app.goo.gl/jE4TmYomtYmCD7eU8>

Jaakkima

Luin jostain, että Jaakkiman sankarihauta-alue on aidattu kolmelta sivulta mutta ei se ole - ei ainakaan nyt ollut.

Muistomerkit olivat muuten kunnossa, paitsi vanhan muistomerkin jalustasta on irronnut liuskekiviä. Osa kivistä on irrallaan mutta silti paikallaan mutta yksi tai kaksi kiveä puuttuu eli ovat hävinneet.

Muistomerkkien takana ja samoin muistomerkkien oikealla puolella eli kirkon takana oli isot kaivaukset. Kysyessäni niistä kirkon lipunmyyjältä hän kertoi, että muistomerkkien taakse tulee parkkipaikka ja muistomerkkien oikealle puolelle ja kirkon taakse rakennetaan puistoa.

<https://photos.app.goo.gl/UUyuud8XYFbywe9f6>

Lumivaara

Lumivaaran sankarihautausmaa oli juuri niin kaunis kuin olin kuvissa nähnyt! Näkee, että hautausmaasta on pidetty hyvää huolta ennen koronaa, sillä kaikki oli erinomaisessa kunnossa - ristit olivat ehjiä ja valkoisia samoin muistomerkki oli kunnossa.

Yllättävän paljon kirkolla ja sankarihautausmaalla kävi lauantaina venäläisiä etupäässä Pietarista. Juttelin ehkä 20 Pietarilaisen kanssa haravointini lomassa, kun tulivat kyselemään minulta paikan historiasta, sillä arvelivat minun siitä tietävän, kun siellä työskentelin. Aika paljon osasin heille kertoa, sillä aina etukäteen luen kunkin paikan historiasta.

<https://photos.app.goo.gl/5rwGSiujRU29Hcmv8>

Kurkijoki

Tämä sankarihautausmaa sai minut melkein itkemään, sillä sille alueelle ei ole tehty mitään koko kesän aikana ja koko alue oli villiintynyt.

Pisimmät rikkakasvit yltyivät minua vyötäröön ja lyhimmätkin polviin.

Sisuunnuin haudan huonosta kunnosta ja koska minulla ei ollut muita työkaluja kuin harava ja kaksi tervettä kättä, niin repisin heinän muistomerkin edestä ketjuaitaan asti ja vielä vähän matkaa muistomerkin molemmilta puolilta. Lopuksi haravoin tuon alueen, laitoin havut muistomerkin eteen ja sytytin kynttilän, pidin hiljaisen hetken ja pyysin anteeksi etten saanut koko aluetta kuntoon.

Muistomerkki on kunnostuksen tarpeessa, sillä rappaus rapisee ja valkoinen ei ole enää valkoista.

Tekstilaattojen tummista läikistä en tiedä johtuvatko ne vedestä tai mistä mutta edelliset kaksi päivää oli ollut kuivaa eli mielestäni eivät olleet märkiä.

En huomannut kiertää ja tarkistaa ketjuaitaa heti kun saavuin alueelle, sillä kun lopetin oli ihan pimeää, niin en enää sitä tarkistanut, vaan jatkoin matkaa.

<https://photos.app.goo.gl/cJZrb2M2QK9Fqu7h7>

Käkisalmi

Vapaussodan muistopatsas oli kaunis ja hyvässä kunnossa. Hienoa, että paras on saanut pään! Jos muistan oikein vielä vuonna 2017 patsas oli ilman päätä.

Kivikirkon vieressä olevat molemmat muistomerkit olivat hyvässä kunnossa.

Täällä kävi sunnuntaina todella paljon venäläisiä turisteja, jotka jututtivat minua - jopa reilun 30 hengen ryhmä, joka oli matkatoimiston matkalla, tutustumassa suomalaisten rakentamiin kirkkoihin Käkisalmissa, Räisälässä, Kaukolassa, Lumivaarassa ja Jaakkimassa.

Käkisalmen vanha hautausmaa

<https://photos.app.goo.gl/fSGXU1ncbeJdknSF6>

Käkisalmen kivikirkon sankarihautausmaa

<https://photos.app.goo.gl/V4LTeReQrFq3q7QH6>

Terijoki

Aluetta on hoidettu kesän aikana, sijaitseehan se keskustassa ja toimivan kirkon kupeessa mutta haravointi oli varmaan ajateltu jätettävän kevääseen, sillä lehtiä oli paljon. Haravoin koko nurmikkoalueen missä muistomerkki sijaitsee. Kivi ja muistolaatta olivat erinomaisessa kunnossa.

<https://photos.app.goo.gl/5Y7wdgMSjSbM2ZeJA>

Kivennapa

Muistomerkkialueella, kirkon perustuksen lähellä.

Alueelta ruoho oli melko pitkää mikä teki haravoinnista vaikeaa. Alue on laaja, joten haravoin vain kulkureitit, vanhojen hautakivien ympäristön, muistomerkkin ympäröityksen, sekä opaskartan ympäröityksen. Lisäksi keräsin kaikki kaljatölkit ja muut roskat koko nurmikkoalueelta.

Muuten kaikki oli kunnossa mutta opaskartta tarvitsee uutta valkoista maalia numeroihin, sillä nyt niitä ei erota kartasta.

<https://photos.app.goo.gl/BPtbCMDvA78ubod38>

Kanneljärvi

Vaurioitunut kirkko - toiminnassa. Kello tapulissa.

Todella hyvin hoidettu alue! Nurmikko vasta leikattu ja koko alue haravoitu aivan hiljattain eli kaikki oli erinomaisessa kunnossa. Täällä pääsin helpolla eli laitoin vain muistomerkille havuseppeleen ja sytytin kynttilän.

<https://photos.app.goo.gl/FHFHdJhJJVkJVMu8x6>

Uusikirkko

Venäläisten hautojen takana - aja autolla perälle.

Ketjulla aidattu melko iso, kaunis hauta-alue. Paljon haravoitavaa, sillä hauta-alueella on kauniit lehtipuu rivistöt!! Häpeäkseeni täytyy tunnustaa etten haravoinut koko ketjun sisällä olevaa aluetta, sillä ymmärsin, että se olisi vienyt koko päivän. Haravoin kulkureitit ja muistomerkin vierustalta ehkä 5 x 5 metriä olevan alueen ja jo tuolta alueelta sain kantaa yli 20 isoa jätesäkillistä lehtiä. Keräsin kuitenkin koko alueelta kaikki maahan pudonneet risut ja isot oksat pois. Osa pudonneista oksista oli todella isoja ja mietinkin, että kesällä näkisi, onko puissa kuolleita oksia, jolloin ne voisi leikata pois. Alueen takaosassa eli portin molemmilla puolilla on tiheä pusikko, joten siellä olevaa ketjua tuskin erotti. Tähän aikaan vuodesta oli mahdotonta sanoa onko kyseessä koristepensaat vai oliko kyse vatukosta.

Alueella kaikki oli muuten kunnossa eli muistomerkki ja risti olivat ehjät ja kunnossa. Samoin alueen ympäri kulkeva ketju oli ehjä, samoin kuin portti.

Katsotaan mikä on keli ensi viikolla, sillä haluaisin mennä hoitamaan haravoinnin loppuun...

<https://photos.app.goo.gl/nAfgJ8HSeUEHxp13A>

Kuolemanjärvi

Aidattu vartioitu alue. Pari puhelua ja vartija tuli päästämään sisään ja saattoi muistomerkille, sillä kerroin etten ole alueella enemminkin käynyt.

Muistokivessä olevista nimistä osa on kulunut näkymättömiin, muuten kaikki oli kunnossa.

Aluetta on hoidettu tänäkin kesänä tosi hyvin eli joka puolelta nurmikko oli lyhyttä ja osa alueestahan on sammalta. Alueella työskentelevä nainen tuli juttelemaan kanssani, kun olin haravoimassa ja hän sanoi minulle, että he kyllä hoitavat alueen ja hoitavat haravoinninkin. Kiitin häntä siitä ja sanoin, että haluan vain vähän auttaa heitä, kun nyt tulinkin käymään ja kiitin vielä siitä, että pääsin alueelle. Haravoin muistomerkin ympäröivien viiden-kuuden metrin säteellä, sekä kirkon muistomerkin luota missä myös on penkit, sekä vanhojen hautakivien ympäristön. Todella kaunis paikka on kirkolla ja kirkkomaalla aikoinaan ollut, totesin kun kiertelin ja katselin alueen.

<https://photos.app.goo.gl/2nE4wqoqhbrob7ar6>

Koivisto

Hiekkakentällä uusi muistomerkki + 6 nimitaulua. Koivistossa iltahetki oli ihastuttava, sillä aurinko oli juuri laskemassa meren taakse ja värjäsi taivaan punaisen-oranssiksi. Kaikki oli todella hyvässä kunnossa, ainoastaan muistomerkin jalka oli paksussa liassa, joten sen pesin, jonka jälkeen haravoin koko alueen. Harmitti ettei minulla ollut mukana katuharjaa, sillä nimitaulujen alla on kiveys ja siinä oli paljon neulasia mutta en saanut niitä lakaistua pois mutta uskon, että se hoidetaan paikallisten toimesta, sillä kaikkea näki, että koko alueesta pidetään hyvää huolta. Myös kirkon edessä oleva vanha muistomerkki oli hyvässä kunnossa.

<https://photos.app.goo.gl/2HrcxoPjNzXzGh4o9>

Johannes (Johannes 1)

Kirkon raunion vieressä tien toisella puolella oleva muistomerkki sai surulliseksi, sillä tieltä oli heitelty paljon roskaa – vodkapulloja, kaljatölkkejä, kokonaisia roskapusseja... Alueesta näkee ettei sille ole tehty mitään ja ruohikko on villiintynyt. Keräsin alueelta vain ison säkillisen roskaa ja revin heinää muistomerin ympäriltä, jotta se tuli paremmin näkyville. Kivi ja laatta ok kunnossa. Lopuksi sytytin muistomerkin eteen vain kynttilän.

Kirkon raunioihin on alettu rakentamaan ja kävelin katsomassa olisiko näkyvillä ollut tietoa mitä rakennetaan ja kuka on rakennuttajana. En löytänyt kylttiä mutta kysyessäni ohi kulkevilta sain vastauksen, että paikalle tulee uusi kirkko.

<https://photos.app.goo.gl/ppnmPGgR3Go9X8Td7>

Ristimäen uusi hautausmaa (Johannes 2)

Kaunis sammalen peittämä hauta-alue. Muistomerkki ja pienet hautaristit olivat hyvässä kunnossa. Ison metalliristin runko oli todella naarmuinen – onkohan ollut sellainen vai onko naarmutettu? Aluetta kiertävä ketjuaita oli ehjä. Ainoa silmään pistävä asia oli oikeanpuoleinen porttipylväs, josta ketju lähtee, oli pahasti vinossa. Voi olla että siihen on esim. peruutettu autolla. Tolppa on kuitenkin kovasti kiinni maassa eli se olisi kaivettava, jotta sen saisi suoristettua.

Olin haudalla, kun ilta oli jo pimentynyt mutta auton valojen ja otsalampun valossa haravoin koko alueen ja itseasiassa oli hienoa olla illalla ja nähdä miten kauniisti metalliristi loisti pimeässä, kun suuntasin siihen valon.

<https://photos.app.goo.gl/1LxbnAtgqYxfVdTq8>

Uuraa, Monola

Mäntymetsässä luonnon tilassa oleva hauta-alue. Muistomerkki oli hyvässä kunnossa ja muutenkin alue oli siisti.

Haravoin muistomerkin lähistön ja isommalta alalta keräilin myös pudonneet oksat pois. Ainoa negatiivinen huomio oli hauta-alueelle opastava tienviitta ison tien varressa, josta osa sekä venäjän- että suomenkielisestä tekstistä on kulunut kokonaan pois.

<https://photos.app.goo.gl/H8rFwRLska7SDneT7>

Summa, kenttähautausmaa

Ketjulla aidatun haudan alueella on kaivettu viime syyskuun jälkeen.

Muuten kaikki kunnossa eli ketjut ehjät ja kivi kunnossa ja alue oli siisti. Haravoin muistomerkki-alueen, joka on tallattua tasaista maata. Ketjun sisällä olevalle alueelle en tehnyt mitään, sillä siellähän kasvaa varpuja, joten haravoiminen oli mahdotonta.

<https://photos.app.goo.gl/6cmwhHtjq47ZR6cW9>

Muolaa

Yllätyin alueen koosta!! Kiersin koko alueen ja ihastelin järvelle aukeavaa näkymää ja säilyneitä portaikkoja ja hautakiviä vanhalla hautausmaalla. Sekä sankarihaudan muistomerkki että vapaussodan muistomerkki olivat kunnossa. Nurmikkoa on kesällä leikattu mutta nyt se oli taas melko pitkää ja lehtiä reippaasti, niin haravointi kävi työstä. En haravoinut isoja alueita, vaan vain muistomerkkien läheltä ja lisäksi keräsin roskat, autotien läheisyydestä. Autotien vieressä on kesällä poltettu nuotiota, samoin kuin rannassa mutta nuotioiden jäänteille en tehnyt mitään. Yllättävän lähelle Muolaan kirkon ristiä on hiljattain haudattu kolme vainajaa, laitan kuviin yhden kuvan, josta näkee sijainnin kirkon ristiin nähden.

<https://photos.app.goo.gl/BxBrh1kfxwqE9zVUA>

Kyyrölän ortodoksinen hautausmaa

Muistomerkki pienellä kivetyllä alueella, jota ympäröivät pensasistutukset. Täällä harmitti myös katuharjan puute, sillä kiveyksestä ei saanut siistiä mutta yritin parhaani. Lisäksi haravoin vielä nurmikkoa muutamat metrit kiveyksen joka puolelta. Muistomerkki oli kunnossa samoin kuin koko pieni alue.

<https://photos.app.goo.gl/JhpeD1Y27Szxw5z38>

Valkjärvi

Aidatulta alueelta ja sen edestä oli leikattu loppukesästä pitkää heinää mutta sitä ei oltu haravoitu pois, joten nyt oli aika haravoida. Isoin osa aidatusta alueesta on sammalta, joten se oli siistissä kunnossa. Alueen etuosassa oleva risti sekä takakulmassa sijaitseva muistomerkki olivat kunnossa mutta tekeekö muistomerkille hyvää, että oikealla kuusen oksat ja vasemmalla pensaank oksat raapivat sitä koko ajan kun tuulee? Pitäisikö muutamia oksia poistaa? En uskaltanut sitä tehdä, vaikka sitä mietin.

Aluetta ympäröivästä aidasta kaikki kulmat on uusittu muutama vuosi sitten mutta aidan molemmille sivuille on keskimmäiset kolme osaa silloin jätetty uusimatta ja nyt ne ovat aivan lahonneet ja molemmilla puolilla yksi osa on jo rikkoutunut ja nähtäväksi jää missä kunnossa aita on kun talvi on ohi. Vasemmalla reunalla oli lahonneita lautoja aidasta pudonnut maahan, ja vein ne roskeen, sillä hajosivat kun koskin niihin.

Aidatun sankarihauta-alueen eteen paikalliset olivat tuoneet roskia haudoilta, vaikka lähempänä tietä oli toinen isompi roskakasa. Kannoin kaikki sankarihauta-alueen edessä olleet roskat tien vierustan roskakasaan ja haravoin koko alueen aina tiehen asti siinä toivossa, että ihmiset jatkossa tajuaisivat ettei tuo alue ole tarkoitettu roskille.

<https://photos.app.goo.gl/2a35QLYUZiuHsQcTA>

Äyräpää

Sankarihautausmaa ja kenttähautausmaa

Taas valtava alue, josta heinää ei ole leikattu pitkään aikaan, joten revin heinää käsin muistomerkkien ympäriltä, sillä minulla ei ollut mukana mitään millä olisin sitä voinut leikata. Onneksi koko alue ei ole nurmikkoa vaan enemmänkin kangasmaastoa. En haravoinut koko aluetta vaan muutaman metrin säteellä kummankin muistomerkkin ympäriltä. Molemmat muistomerkit olivat siistit ja hyvässä kunnossa.

Olin lukenut, että alueella oleva hiekkakuoppa toimii retkeilijöiden kaatopaikkana, niin yllätyin iloisesti kun hiekkakuoppa oli siisti eikä siellä ollut lainkaan roskia. Maalausta vaativat hauta-alueen sini-valkoiset rajatolpat, joista maali rapisee pois.

<https://photos.app.goo.gl/DySRqhdWHzFM1Rva8>

Heinjoki

Hiekkatie Heinjoelle oli huonoin tieosuus, jota viikonlopun aikana ajoimme, vaikka venäläisittäin tie oli vielä ihan hyvässä kunnossa. Mutta oli iloista huomata, että monin paikoin tiet oli asfaltoitu tänä kesänä ja jossain paikoin tälläkin hetkellä tehtiin tietöitä, joten liikkuminen on entistä helpompaa ja nopeampaa.

Heinjoen koko suomalainen alue oli villiintynyt viidakko!! Koko alueelta ei ole kesän aikana leikattu heinää, joten kahlasin yli polviin ulottuvassa heinikossa ja etsin muistomerkkejä. Revin heinää kaatuneiden muistolaatan sekä talvi- ja jatkosodan vainajien muistomerkkien ympäriltä, jotta ne tulivat näkyviin ja saman tein vielä kirkon muistomerkille. Tämä oli päivän viimeinen kohde ennen kotiin paluuta ja ilta oli jo pimentynyt, joten työskentelin otsalampun ja auton valojen avulla. Tuntui pahalle jättää alue sellaiseen kuntoon, sillä se oli kaikista viikonlopun paikoista huonoimmassa kunnossa. Muistomerkit olivat kaikki kunnossa, niissä ei ollut mitään vikaa mutta alueen hoitamattomuus tuntui pahalle.

<https://photos.app.goo.gl/jjSEF8GvwbeChTvA9>

Ruskeala

Ruskealassa keskimmäisestä muistomerkistä uupuu tekstilaatta! Oli vielä kuvien perusteella 2019.

<https://photos.app.goo.gl/H4wqPjst3oTkVLHw6>

Sortavala

Sortavalassa kaikki oli kunnossa mutta mietin pitäisikö kiviristi joskus pestä.

<https://photos.app.goo.gl/qD5kd6Nj5UyC8eTT6>

Uuksu, sankarihauta

<https://photos.app.goo.gl/Szf2K8hXMxvQM7G57>

Salmi, sankarihauta

<https://photos.app.goo.gl/DLtcn1MxQksiQe467>

Tuulos, kenttähautausmaa

<https://photos.app.goo.gl/tmSjotQtGVmRzVbz6>

Rautu

Hautausmaan portti rikkoutunut.

<https://photos.app.goo.gl/EsSBnnEK4w3wWPmS7>

Sakkola

<https://photos.app.goo.gl/akMBfHDikn7Lrzum6>

Räisälä

<https://photos.app.goo.gl/UjgKMNPuRZoJKE717>

Pyhäjärvi

Hautausmaan portissa on lahoja lautoja.

<https://photos.app.goo.gl/eFyy6ofR3Lrcpp4Q8>